

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 4 frt.
 Fél évre . . . . . 2 frt.
 Negyed évre . . . . . 1 frt.
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Az ezeréves Magyarország.

A honalapítás ezredik évfordulójának megünneplése iránt a nemzet összes rétegeiben nyilvánult közóhajnak megfelelően a kormány a honalapítás nagyjelentőségű, történelmi eseményének emlékezetét akképpen vélte leghelyesebben megünneplhetni, ha az ez alkalomból rendezendő ünnepségeken s azon egyéb alkotásokon kívül, melyek nem egyenesen a honalapítás ezredévi évfordulójának megünneplése indokából tervezettek, de azzal befejezésük időpontjánál fogva kapcsolhatóak, néhány, egyenesen a honalapításra vonatkozó maradandó alkotás létesítetik.

Ily alkotásokul tervezettek és a Magyarország ezeréves fennállásának megünneplése tárgyában az országgyűlés által kiküldött bizottság részéről ilyenekül eldöntöttek:

a) Budapesten a városligetnek az Andrássy ut és a tó közötti részében a nemzet történelmi múltját megörökítő emlékművet állít.

b) Az ország hét különböző pontján, nevezetesen: a munkács várhegyen, a nyitrai Zobor-hegyen, a Morva vízének a Dunába torkolásánál emelkedő dévényi várhegyen, Pannonhalmán, a zimonyi várhegyen, Pusztaszeren és a brassói Czenk-hegyen emlékoszlopokat emel.

c) Budapesten a várban a Nagy-boldogasszonyról elnevezett koronázási templom

melletti Halász-bástyán Szent István király lovasszobrát állítja fel.

d) Országos szépművészeti muzeumot létesít s annak gyűjteményei befogadására Budapesten alkalmas helyen megfelelő épületet emel.

e) Az ország különböző vidékein 400 új népiskolát állít fel.

A munkálatok költségeinek fedezésére és pedig:

a) Budapesten a nemzet történelmi múltját megörökítő emlékmű felállítására 802.640 forint;

b) az ország hét pontján emlékoszlopok emelésére 350.000 frt;

c) Szent-István lovas szobrának felállítására és e szobor körüli tér rendezésére 300 ezer frt;

d) a szépművészeti muzeum létesítésére s gyűjtemény anyagának gyarapítására 3 millió 200.000 frt; végre

e) 400 új népiskola felállítására 198.000 frt hitel engedélyeztetik.

Különösebben kiemelendő az a) alatt említett alkotás: a nemzet történelmi múltját megörökítő emlékműnek Budapesten tervezett felállítását, mely Budapesten, a városligetben, annak az Andrássy-ut és a tó között fekvő részében tervezetik s mely a magyar állam megalapításának és ezer évi fennállásának művészi szimbólumát képezné. A mű állana két jobbról és balról mérsékelt ívben hajló oszlopcarnokból, a melynek eleje re-

lief képekben tüntelné fel hazai történelmünk jelentékenyebb mozzanatait, az oszlopok között 14 fejedelem szobrával, tetejére a dekoratív alakokon kívül a hadi dicsőséget és a béke termékenységét feltűntető két csoportot jönné.

A közepén egy körülbelül 40 méter magas oszlop fog állani, melynek tetején Gábor arkangyal lebeg szent István koronájával.

Ez oszlop egy szélesebb talapzatról emelkedik ki, melyen Árpád és 6 vezértársa szobrai nyerne elhelyeztet.

Ez emlékmű létesítése iránt szerződések kötöttek Zala György szobrászszal és Schickendanz Albert műépítésszel, melyek értelmében az emlékmű szobrászati részének kivitele 523.600 frtért Zala Györgyre, az építészeti résznek kivitele pedig 279.040 frtért Schickendanzra bízott, úgy, hogy az egész műnek létesítése 802.640 frtba fog kerülni.

Az egész műnek befejezése 1902. évre van tervezve, szerződésileg ki van kötve azonban, hogy Árpád lovasszobra és Gábor arkangyal végleges nagyságú főszíntája, valamint az egész emlékműnek egy nyolczad nagyságú gipszintája az ezredévi kiállításon már látható legyen.

b) Az ország különböző vidékein felállítandó 7 emlékszoborra nézve nemcsak a tervek már elkészültek, hanem a pannonhalmi emlék kivételével, valamennyire nézve már a kivétel iránt szerződések is megkötöttek, úgy, hogy az emlékek legnagyobb részt még

T Á R C Z A.

Virágvasárnap.

Sejtelmes tavasz rügyfakasztó ünnepén, a mai szép napon megáll az ezredéves tanulság, hogy a népek hibáikat átörökítik a nemzedékek és nemzedetek során, hibáikkal büneiket: az emberiség isteni küldetésű nagy reformátorát triumfussal fogadja a mai keresztény ünnep szerint Jeruzsalem: pálna és bárka-ágakat szór lábai elé a kis termetű emberek extazisba esnek s bizonynyal ennek tulajdonítandó, hogy a fákra másznak, csakhogy láthassák a nap hőjét. Jezus nevével van tele Jeruzsalem s egy hétre martír-halált rendez a human eszmék isteni harcászának, sőt többit: megbecsületlenül végezi ki a két lator többit.

Az embertömeg érzelmeiben és elhatározásában a hangulat rabja, homoknál bizonytalanabbra épít az, a ki a néptömegek rokonszenvére építi a maga existenciáját.

A történelem a legtragikusabb és megrázóbb példakkal győz meg mindenkit, hogy a néptömeg az ő kegyezzeit milyen állhatatlanul és gyors egymásutánban ejti el.

Az isten-ember nagy sikerei után a ki sebeket hegesztett, halottakat támasztott, éhezöket esoda mődra táplált a pusztaságban, a kinek istentől való sikerei voltak a béke és emberszeretet mezején, mely téren az országhódító potentátokkal alig jut az ember összejöttökébe és lám egy pár nagy metamorphozisa elég volt arra hogy "feszítsd meg"-et kiáltson az a nép, mely még

néhány nap előtt extázissal várta és egytetemes rajongó lelkesedéssel tisztelte meg.

Ethikai, politikai, avagy társadalmi jelentőségét vegyük-e szemügyre a mai történelmi momentumnak? A tanulság mindenetre frappans, az a mi a virágvasárnap tapasztalásairól az ezredéven át előragyog. Mindenki a saját tapasztalásában, ha kisebb mértékben is, belátni kényszerül, hogy a népszerűt csábító varázs, melyet kegyeltje rendszerint akkor veszít el, ha teljesen birtokában érezte magát. Macrobius fejezte ezt ki talpraesetten: »Ha felértél a dicsőség magaslatára, nem állasz többé szilárd alapon, előbb leesel onnan, mint leszállhatasz«.

Mi következne ebből? Talán az, hogy a becsű egy a legnagyobb dőreség lenne és az emberiség vezetése predestinált kiválasztottjainak nem szabad küldetésökért hevülni, eszméik diadaláért, ha kell vértanu halált szenvedni.

Dehogy! Minden korszakos eszme, mely az álladalmak kereteit forgatja, megköveteli a maga mosolyát. Kezdve Sokrateszen, a ki a szellemi életnek jelet ki rendszerével az állati élet mellett fontosságot; Jézuson, a ki a humanizmust és demokracziát elsőül inaugurálta a földön, végezve — hogy profánoknak ne tartassunk a martír-halált szenvedett vallásalapítók és hitterjesztőkön, — mind nagy eszméért halt meg és dicsők voltak halálukban.

Az igazi hívatottságnak ezt a dicsőzomját nem lehet összetéveszteni az anyagi céloktól való törekvéssel, mely a dicsőség tapsait aprópenzre váltja. Ezek öns érdeké nem dicsőségvágy, de fizlet. — Közéletünk forumait pedig többnyire ilyen talni

dicsőség-vágytól vezetett kapaszokdók lepik el. Az eszmékért való küzdelem, a pillanat sikereinek megvetése ma ritka és a népszerűség édes birtokáért nem nagy eszmék érdekében törnek az emberek. Nem azt a dicsőségvágyat találjuk ma, mely ha meglepi az eszmékért küzdő, eszmével élni, avagy halni akaró harcöszt, akkor sem férfi-szó, sem szolga-kérés, sem baráti tanács ezt el nem terelheti. A jutalom nagyságosságú szó az előtt, a ki keresi, esekélyfontosságú az előtt, a ki célját elérte és semmijelenségű az előtt, mely nagyobb, semhogy a jutalomra vagy magára gondolna. A kik az emberiség egyeteme javára közremunkálkodni éreznek dicsővágyat, azokat — a történelem tanúsítása szerint — jutalom nem éri, azok vértanu halált szenvednek céljaikért. Rendesen ezeket a nagy embereket kora nem csak keresztrefeszíti, maglyára viteli, de érdemét felismerni képtelen, az utókor lesz igazságosabb és nagysága úgy fokozódik, a mint eszméi terjednek.

A keresztény humanizmus isteni küldetésű martírja a népszerűt vállain vonul be e napon Jeruzsalembe és már egy hét múlva a halálra ítélt vádlottá vált. De ártott-e ez Isten fiának? Valamint árt-e az a valódi nagyságnak, ha a sokaság elvonul tőlük? Így egyedül állva válik mindenfelől szemlélhetővé s nagyságának aranyait így becsülhetni meg. A nép-kegy szappanbuborék, a valódi hívatottság nem is tarthatja tényezőnek. — Ezt az élet-bölcsésznet tartsuk meg a názáreti Mester életéből, a mit a keresztény egyházak ma ünnepelek.

V. L.

a folyó évben be is fognak fejeztetni és a leleplezési ünnepélyek megtarthatók lesznek.

Ez emlékművek költségei azonban az eredetileg kilátásba vett 200.000 frtot tetemesen meghaladják, amennyiben a végrehajtásnál kitűnt, hogy ha e művek emlékszerű arányokban létesítendők, azok sokkal föbbe kerülnek, mint eredetileg kilátásba volt véve. Ezért 350.000 frtra emeltettek a költségek.

c) Szent István lovas szobrának Budapest, a Nagy-boldogasszonyról nevezett templom mellett a Halász-bástyán való felállítására érdekében szerződés kötöttet Strobl Alajos szobrászzsal, melynek értelmében az öntésre kész minta előállítására a nevezett szobrászművész által 101.000 frtért végzendő; a szobor talapzatának előállítására és az ércbeöntésre 99.000 forint van előirányozva, úgy, hogy a felállítandó szobor egészben véve 200.000 frtba kerülne.

Minthogy azonban a felállítandó szobor és a koronázási templom kellő érvényesülése érdekében szükségesnek mutatkozott, hogy a templom környéke megfelelően elrendeztessék, a Halász-bástya stíluszerűen kiépítettessék és az Albrecht-utról a bástyára felvezető, a székes főváros által építendő monumentális lépcsővel is összhangba hozassák és ennek folytán a székes fővárossal létrejött egyezmény szerint az állam magára vállalta a Halász-bástya stíluszerű kiépítésének a Szent István szobor mellett, vagyis az építendő új lépcső déli oldalán levő részét: — a Szent István szobor felállításának költségei ezen most említett munkálat költségeivel, melyek mintegy 100.000 frtra számíthatók, még szaporodni fognak, úgy, hogy az összes költség mintegy 300.000 frtra fog rugni, mely azonban ismét apadni fog azon most még teljes pontosságig meg nem határozható összeggel, mely főleg a székes fővárosonál Szent István szobrára egybegyűlt s 60.000 forintot meghaladó összegben a kormány rendelkezésére fog bocsájtani.

A Szent István szobornak elkészülése és leleplezése az 1899. évre van kilátásba véve.

d) A szépművészeti múzeum akképen tervezetik, hogy 2.000.000 frt az 1895—1900 közötti 6 évre felosztva a már meglévő gyűjtemények kiegészítésére és gyarapítására régi és modern művek vásárlására fordítatnak, az ekképen szerzendő gyűjtemények befogadására pedig Budapesten erre alkalmas helyen 1.200.000 frt költséggel külön múzeum építtessék.

e) A 400 népiskola fokozatos felállítására a vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedvén, az 1895. és 1896. évi állami költségvetésekben e célra már 275.000 frt engedélyezve lett, az 1897. évi költségvetés során még 198.000 frtnak fedezéséről kell gondoskodni.

Az elmondottak szerint tehát az imént ismertetett alkotások összesen 4.850.640 frt költségű idénnek elő, a melynek fedezésére szükséges hitel engedélyezése iránt Bánffy Dezső báró miniszterelnök f. hó 18-án törv. javaslatot terjesztett az országgyűlés elé.

A millennium az iskolákban.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a millennium alkalmából az elemi felsőbb népiskolákban, valamint a képezdekekben iskolai ünnepélyeket tartsanak. Az iskolai ünnepély május hó 9-én tartandó. Az iskolai ünnepélyekre vonatkozólag a miniszter a renDELETEZ tervezetet csatolt.

E tervezet azt javasolja, hogy az iskolai ünnepély álljon: 1. hálaadó isteni tiszteltetből a templomban; 2. a voltaképeni iskolai ünnepből az iskolában; 3. a kirándulásból. Külön fűzetben a miniszter részletes programtervezetet ad a tanítóknak. Utasítja a tanítókat, miképp disztítsék föl az iskolai épületet s 17 pontban állapította meg a tulajdonképeni iskolai ünnep programját. Először eléneklik a gyermekek a Hymnusz két versét; következő az iskolai helyi hatóság elnökének rövid beszéde; 3. Egy gyermek elszavalja Inczedy László »Ezer év« cz. versét; 4. Ertekezés a honfoglalásról, legalább félórán át 5. Két gyermek Magyarország megkoronázott térképéhez lép, jellemzi Magyarországot földjét s elszavalja Lévai Mihály »Hazám« cz. versét. Azután következnek hosszú sorban Magyarország történetének főbb mozzanatai rövid beszédben és versekben, melyeket a fiúk és leányok elmondanak és szavalnak. A 14. pont szerint a tanító elmondja, felsorolja Magyarország történetének legkiválóbb férfait (6—7 perc), 15. Az iskola legjobb tanulója társai nevében fogadást tesz, hogy mindig hű polgárai lesznek a hazának. A Szózat két versének eléneklése befejezi az ünnepet.

Az ünnepség rendezése tárgyában f. hó 22-én gyűlést tartottak a képezde, polgári iskolák, elemi iskola és övintézet tanestületei. Az értekezlet a közs. népiskolában Jeney Gusztáv igazgató elnöke alatt hosszabb eszmecsere után megállapodott abban, hogy az ünnepélyt május 9-én, szabad ég alatt, együttesen rendezi a 4 iskola, az elemi isk. előtti Gabona-téren. A program összeállítására céljából rendező-bizottságot küld ki. (Margitai, Felméri; Pálya, Zrinyi; Décsy Mária; Jeney, Menesey; Dekert Józsefné) mely hivatalos lesz megállapítani a pontozatokat, melyek szerint a négy iskola tanuló-ifjúsága az ünnepélyt együttesen rendezze. A gyűlésből kifolyólag átiratot intéztek a város előjáróságához, hogy a Gabonaternek díszítéséről az ünnepély napján gondoskodni sziveskedjék. — Az iskolai hatóság részéről Zakál Henrik iskolaszéki elnök fogja a megnyitó és záróbeszédet mondani.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hir.** Festetics Jenő gróf ur hosszabb távollét után f. hó 23-án haza érkezett külföldi utjáról, zala-újvári kastélyába.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Jámbor András csáktornyai járásbírói díjnyokot az oravicabányai kir. járásbíróvához irnokká nevezte ki.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter a nagykanizsai anyakönyvi kerületbe helyettes anyakönyvvezetővé Thomka Endrét, a betatinczibe Szollár Eleket és a cserenesóczyba Vaszary Bélát nevezte ki, elsőt a házasság anyakönyv-vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a perlaki alsófokú iparos-tanonciskola f. é. költségeinek fődőzésére ez évre 200 frt államsegélyt utalványozott ki.

— **Millennárius mozgalom.** A helybeli Szépitő-egyesület mult csütörtökön népes választmányi gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a millennium emlékezetére a kath. templom elé két millenniumi hársfát ültetnek. Miután ez aktust ünnepiesen öhajtják keresztül vinni, a gyűlésből kifolyólag megkeresték a város előjáróságát, hogy magát ez ünnepségen képviseltesse, egyuttal meghívták a

városban elhelyezett hivatalokat, a különböző egyesületeket és testületeket, — hogy az ünnepélyen részt vegyenek s a helybeli iskolákat is, hogy a tanuló-ifjúsággal testületileg az ünnepély színhelyén megjelenjenek. — A sikerült hazafias ünnepség, melyről részletes tudósítást jövő számunkban adunk, nagyszámú közönség jelenlétében tegnap d. u. 4 órákor folyt le a Főtéren. Most csak annyit említnék meg, hogy az ünnepély fénypontja az egyesület alelnökének, Alszeghy Alajos polg. isk. tanárnak, szép beszéde volt, a ki különben megpendítője is volt ennek a hazafias eszmének, a melylyel a millenniumi ünnepélyek városunkban kezdetüket vették.

— **Menetár-mérséklések** a déli vasuton a millenniumi kiállítás alkalmából. Folyó évi április 15-től fogva a millenniumi kiállítás tartama alatt a déli vasut összes magyar és horvát állomásairól, valamint a barcs—pakrácsi vasut összes állomásairól Budapest déli vasutra és vissza szóló, a közönséges menetjegyekkel szemben 50 százalékkal mérsékelte menetérti jegyek fognak kiadatni. Ezen menetérti jegyek árai és határozmányai a legközelebb megjelenő millenniumi kiállítási személy-díjszabásban lesznek feltüntetve. — Ezenkívül a déli vasut a millenniumi kiállítás tartama alatt a fenti viszonylatokra nézve 55 százalékkal mérsékelte menetérti jegyeket engedélyezett legalább 30 személyből álló csoportokban utazó munkások részére, a mely jegyeket a kiállítási igazgatóság adja ki.

— **Hymen.** Kecskeméty Ferenc budapesti vendéglős a napokban jegyezte el Kozma Márton rácz-kanizsai vendéglős kedves leányát, Gizellát.

— **Állatorvos Letenyén.** Viasz Nándor Letenye székelylyel járási állatorvossá nevezetett ki.

— **A husvéti szünidő.** A helybeli iskolák kath. tanuló-ifjúsága a mult héten a husvéti szent gyónást elvégezvén, miután az Ur asztalához is járultak, a husvéti szünidő a tegnapi nappal az összes iskolákban kezdetét vette s tart április 8-ig kizárólag.

— **A város befásítása.** A város fiatal Szépitő-egyesülete hozzá fogott a napokban, hogy programja szellemében a város szépitését folytassa. — A Zalaújvári-utca után, melyet gyalogjáróval tavaly látott el s be is fásított, most a Gabonaterre került a sor, melynek hársfát már tavaly ültették el, s a hol a gyalogjárók elkészítése körül most nagyban serénykednek, hogy e munkával még a husvétü ünnepet előt végezzenek. A munka befejeztével az Ujvári-utcának külső részéhez fognak, hogy mire a kaszárnyát rendeltetésének átadják, a városnak ez a része is a sártól megszabaduljon. Az egyesület által elültetett fasorok szépen festenek s üde zöld színükkel nagyban emelik a város utcáit s dicsérik Morandini Bálint elnök buzgóságát, ki pihenés nélkül fáradozik azon, hogy a Szépitő-egyesület a várakozásoknak minél nagyobb mértékben megfelelhessen.

— **A polgári iskolák államosítása.** A mult-kori városi közgyűlés határozata folytán az államosítandó polg. iskolák számára a város részéről a kincstárnak följánlott Weisz-féle (Ujvári-utca) telekéről Morandini Bálint helybeli építész a vázrajzot fölvéven, az az isk. sz. részéről a városi közgyűlés jegyzőkönyvének kíséretében a kir. tanfelügyelőség ujján a kormányhoz fölterjesztett. A polg. leányiskolának mostani bérhelyisége a városnak fölmondatván, új helyiségről kell majd a jövő évben gondoskodni; a mi nem csekély föladat, tekintve kivált a katonaság bevonulá-

sát, mely körülmény a lakáshiányt fokozottabb mértékben fogja érezhetővé tenni. A nehézségek csak akkor küzdetnének le, ha az államosítás kimondásával a két polg. iskola részére megfelelő külön épület építtetnék, a mint az különben tervezve is van.

— **A sertésvész.** mely az ősz óta ugy Csáktornyaán, mint a környéken nagymértékben grasszállt s mely miatt a sertésállományra nézve a zárlat Csáktornyára és vidékére elrendeltetett, teljesen megszűnt, alispáni rendelettel a zárlat a múlt héten hivatalosan föloldatott. Az első hetivásárt mult kedden tartották meg. Ez alkalommal összesen 200 db. sertést hajtottak föl, melyekből 70 darabot eladtak.

— **Felvétel a Ludovika akadémiába.** A honvédségi Ludovika akadémia tisztképző tanfolyamába az 1896—97. tanévre kilenczven önkéntesen jelentkező oly ifju vétetik föl, a ki még nem lépett a hadköteles korba. A tisztképző tanfolyam négy évre terjed és ehhez képest négy évfolyamból áll. Az 1896—97. tanév kezdetéül 10 kincstári, továbbá 36, esetleg 37 alapítványi és 44, esetleg 43 részint féllételes, részint egész lételes hely fog a tisztképző tanfolyam első évfolyamában befőtlení. Mindezen helyekre csak magyar állampolgárok fiait pályázhatnak, kik folyamodványaikat f. évi május 31-ig kötelesek a honvédelmi miniszterhez benyújtani. Egész lételes helyért évenként 600 frt. féllételes helyért pedig 300 frt. fizetendő félévénként előlegesén.

— **Expressáru-szállítás a déli vasuton.** F. évi január hó 1-je óta a déli vasut összes vonalain az express-áruszállítás van berendezve, melynek előnye abban áll, hogy a feladás és kiadás ugyanazon módon történik, mint az utipodgyászé. e. p. szintén a podgyáspénztáraknál szállítólevél stb. nélkül, egyszerűen a podgyászvevély ellenében. Ezen vevényt a földő megküldi a címzettnek, ki annak alapján felveheti az árut, mi mellett azonban a feladó kívánatára, a címzett értesítetik is, vagy az expressárú átvételi elismervény ellenében házhöz szállítják neki. — A díjak, ugy mint az utipodgyásznál a tényleges, 10—10 kgig felkerékített (gyorsvontaknál 50%-kal felemelt) súly után számíttatnak, a mire nézve minimális illeték gyanánt 40 (illetőleg 60) fillér állapított meg. Expressárúként kisebb állatok kalitkákban, ketreczekben stb. is, és egyáltalán mindama küldemények fogadtatnak el, melyek a podgyászokocsiban való továbbításra alkalmasak és a podgyász gyanánt való szállításból nincsenek kizárva.

— **Tűzvész.** Domasincezen mult hétfőn d. u. 4 óra körül nagy tűzvész támadt. Habár maga a község lakossága nagy kitartással fogott hozzá az elem fekezéséhez s noha a szomszéd községek lakói is segítségére sieltek a veszedelembé jutott község népének, lokalizálni még se tudták a tüzel s estig a falnak nagyobb részét láng borította. 18 lakóház s több meléképület hamvadt el. Áldozatul esett nagymennyiségű takarmány, kukoricza, szalma, tűzifa stb. 68 gazda károsodott; a kár körülbelül 40,000 forra rug, mely biztosítás révén csak kisérszben térül meg. — A tűz oltásában a szomszéd botornyai és szoboticzai tűzoltók is nagy igyekezettel vettek részt, de ezeknek is csak éjjel felé sikerült a tűz tovább terjedésének határt szabniok. — A károsultak segélyezésére könyöradományokat gyűjtenek. — A tűz vigyázatlanságból támadt, fölügyelet nélkül vgl gyermekektől.

— **Iskolai ünnepély.** Fclyo hó 22-én kegyeletes ünnepélyt rögtönzött a helybeli állami tanítóképző intézet önképző-köre, Kossuth Lajos nagy hazánkfia elhalálozásának második évfordulóján. A gyászjelvényekkel dekorált zeneteremben reggeli 9 órakor nyitotta meg Rády Lajos IV. éves növendék a gyászünnepélyt kegyeletes szavakkal. A tárgysorozat többi pontjai voltak: »Kossuth Lajos» Bartók Lajostól; szavalt: Körös Imre IV. é. növ. — »Kossuth» Louveltől. Ábrányi fordításában; szavalt: Guitmann IV. é. n. — »Tavaszi elmúlt...» Lányi Ernőtől, zenekari kísérettel énekelte a kép. énekkar. — »Kossuth diadalutja» Pósa Lajostól, szavalt: Csuppaj Lajos III. é. n. — A nagy halottól Benesák Rikárd IV. éves növendék emlékeztet meg gyönyörű részletekben gazdag, mélyérzésű beszédben. — Az elnökő befejező szavai után a Kossuth-dalt énekeltek el. — Az ünnepélyen a tanári kar is megjelent, melynek nevében Margitai József igazgató kötötte szép szavak kíséretében a növendékek szívére a nagyaink iránt való kegyeletnek ápolását.

— **Az ijesztgető Falb.** A verőfényben uszó szép tavaszi napok a napirendről egyelőre lekerültek. S habár kelletlenül is, de kénytelenek vagyunk beismerni, hogy Falb páter jóslata az egyszer beteljesedett, mert tegnapelőttre az ég beborult, a mosolygó nap sugarak eltűntek s a megeredő hideg esőtől s hűvös szélőtől a hőmérséklet tetemesen lehült. Hővizatar nem tombolt ugyan, kisebbeszerű zivatarban sem volt részünk, miként azt Falb 26-ára jóvendülte, de azért a meleg szép napok után tegnap óta eléggé kritikus az időjárás s nem egy téli kabát került elő megint a szekrényből, a hová pedig már biztos nyugalomba küldték. Mára egyelőrrant szintén elsőrendű kritikus napot jósol, valamint április 9-ére is elfőtlet helyez kilátásba az ijesztgető időjós.

— **Az Alsó-Lendva és vidéke** phylloxera és peronospora ellen védekező egyesület által közhírre tetetik, hogy a rendelkezésre álló 60,000 drb. sima és mintegy 20,000 drb. gyökeres vessző f. év tavaszán áruba bocsátatik. Az 1-ső rendű oltásra alkalmas sima; Vitis Salonis 1000-nek ára 28 frt, Riparia Portalis ezenként 24 frt, Riparia Selecta ezenként 16 frt, Rupestris vegyes ezenként 20 frt, Rupestris Monticola ezenként 32 frt, Hogy ezen vesszők feltölténi oltásra alkalmasak, arra nézve az egyesület teljes garantíát vállal. Az 1-ső rendű kiültetésre alkalmas: Riparia Portalis ezenek ára 12 frt, Riparia Selecta ezenként 8 frt, Vitis Salonis ezenként 14 frt, Gyökeres Riparia Selecta ezenek ára 20 frt, Gyökeres Vitis Salonis ezenként 26 frt. Egyesületi tagok ezen vesszőket fél áron kapják. Felhivatnak mindazok, kik ezen vesszőkre igényt tartanak, miszerint bejelentéseiket az egyesület elnökénél Szmodits Viktor alsó-lendvai járási főszolgabúrónál legkésőbb f. évi április hó 15-ig megtegyék, hogy a vesszők a jelentkezők közt kellő időben és helyes arányban feloszthatók legyenek. Alsó-Lendván, 1896. márczius hó 16-án. Koller, e. bítkár. Szmodits, e. elnök.

Végleges leszámolás a Gasparich emlékére gyűjtött pénzösszegeiről. Bevétele: L gyűjtés Csáktornyaán 173 frt, II. gyűjtés ugyanott 12 frt, I. iven gyűjtés Perlakon 177,64 frt, II. iven gyűjtés ugyanott 1275 frt, takarékpénztári kamat 281 frt, Perlak község koszorúra 10,29 frt, 1896. évi márcz. 15-én a társaskör estélyén gyűjtés 19,95 frt, összesen 408 frt 44 kr. Kiadás: Tetszenyák Bódog kófaragó számlája 364,58 frt, erre kifizetett I. nyugta 300 frt, II. nyugta 33 frt, III. nyugta 16 frt, IV. nyugta 15,58 Milek István asztalosnak az ideiglenes fakerítésért kifizetett 14,80 frt, megbírókért kifizetett 7,28 frt, ezek szétküldése, posta és egyéb kiadások összesen 7,54 frt, lepelért kifizetett 2 frt, koszorúért 10,29 frt, összesen 106 frt 49 kr. Marad 1,95 frt, mely összegeiről szóló takarékpénztári könyvecske a perlaki társaskörnél van letéve és a Gasparich emlék díszesebb kerítésének alapját képezi. — Perlakon, 1896. márczius hó 17-én, Sipos Károly, a Gasparich-emlék pénztárosa.

— **Az első leánykiházasítási egylet m. sz.** 1896. márcz. 15-én d. e. 1/2 10 órakor tartotta Schwarcz Armin elnöklete alatt 33-ik rendes közgyűlést. — Ezen intézet 33-ik igazgatási évében ismét örvendés érkeles és anyagi sikert mutat fel. Az évi jelentésből kitűnik, hogy a lefolyt évben 3099 tag 6341 jutalékrésszel iratott be és magánjutalékok fejében 154,281 frt 47 krt fizettek ki. A mérleg szerileg kimutatott m. évi 200,118 frt 84 kr. a felesleggel a díjtartalék 1,111,684 frt 78 krra, a nászutalék felemelési tartalék 67,034 frt 95 krra a külön tartalék 26,813 frt 96 krra, a felesleg hányadok 21,035 frt 68 krra emelkedtek, összesen tehát 1,226,569 frt 37 krra növekedtek. E mérleg-

szerinti főösszeg két, az intézet tulajdonát képező, budapesti 4 emeletes bérházban, értékpapirokban és takarékpénztári betétekben nyeri fedezetét. A jelentést a közgyűlés tetszéssel fogadta, tudomásul vette és a felmentvényt, a felügyelő bizottság indítványához képest egyhangúan megadta. Az igazgatóság javaslata egy hivatalnokii nyugdíjalap létesítése és 2100 frtnyi alapítási tőke kiutalványozása tárgyában szintén egyhangilag elfogadtattott. Felügyelő bizottsági tagokká felkiáltással megválasztattak: Dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Basch Lajos, Héger József, Leipniker Gyula és Weil Dávid J. Miután még dr. Murányi Ernő egyleti tag indítványára az összes igazgatásnak, de különösen Schwarcz Armin elnöknek köszönet és elismerés szavaztatott, elnök a közgyűlést be-kezesette.

— **A legújabb főnyeremények.** A Magyar Oszttály-Sorsjáték II. osztályának legutóbb megejtett húzása ismét beigazolta ezen sorsjegyek tizedek és huszadokba való beosztásának áldásos voltát. Szerencsés gondolat volt ezen rendszert Magyarországra is behozni és ezáltal a szegény néposztálynak alkalmat adni, hogy esekély betétek mellett oly óriási nyereeményekben részesedhessék, minőkét ily esekély kockázat mellett soha és sehol senki el nem ért. Ebben áll az Oszttály-Sorsjátéknak nem kicsinylendő sikere. Hogy erről meggyőződjünk, vessünk egy pillantást a szerencsés nyerekönek nagy számára, kik épen most vessik fel nyereeményeiket és azon sok szerencséslenre, kiket az Oszttály-Sorsjáték boldogsághoz jutattott. Az utóbbi főnyeremények legfőtlege vidékre került. Így azon sorsjegyet, mely a 100,000 koronás főnyereményt nyerte, Körsi Albert szegedi elárusítónál vették. A 60,000 koronás sorsjegyet Löw Mihály Sátoralja-Ujhelyben, a 40,000, 30,000, 20,000, 15,000 stb. koronás főnyeremények sorsjegyeit pedig a Heintze Károly czég adta el. A III. osztálynak már május hóban hóban megejtendő nagy nyereményhúzására a sorsjegyek már eladásra kerültek. Ezen hónapban, midőn a millenniumi ünnepségek kezdődnek és a kiállítás — melynek keretében az Oszttály-Sorsjáték is helyet foglal — megnyitattik, ezen hónapban alkalma lesz mindenkinek oly játékban részesedhetni, melyhez hasonlóan kedvező esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyujtott.

— **A vidéki kereskedők mint a kérészet faktorai.** Ne monda ezental senki, hogy vidéki kereskedőink nem buzdulnak a kertzagdaság fellendüléseért. — Azon nagyszabású mozgalmakkal, hogy a z á r t o k o k b a n forgalomba kerülő Mauthner-féle elismert kitünő magvakat az egész hazában általánosítják, a konyhakerészet mintegy varázslásra országszerte óriás mérveket fog ölteni. Hogy mennyire karolja fel a közönség ezen magvakat, kitűnik abból, hogy számos vidéki kereskedőnek magforgalma az idén tízszer akkora, mint volt azelőtt. Sőt intéző köreink is felismerték már a nemesített magvak forgalmának rendkívüli nagy fontosságát és jó indulattal, rokonszennvel kísérik a helybeli és környékbeli kereskedőink említett magelárusítási ujítását.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi népszerű házi-szeres lett, mely számos családban már több mint 25 év óta mindig készletben van. — Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvényénel, csuszal stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hányó-hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. — Ezen kitünő házi-szer jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt. füvegenkénti árban a legfőtleg gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a »Horgony» védjegyre figyelendő.

— **Népesedési statisztika.** A mult héten születek: Megla Ferencz, Ivacsics Ignác, Lukács Mária, Novák Anasztázia, Beér Vilma, Czár Mária, Miholics Mária, Kristofics Mária, Mlinárics Mária. **Meghaltak:** Horvát Czili 7 é., Csrep Ferencz 7., Csalopek Mátyás 71 é. földműves; Mihálics Mária 1 n., Magdalenics Katalin 28 é., Schrey Alajos 5 h.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF.** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.** Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke tiču se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozeфа** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova** kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbi 1 fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Katolička cirkva početkom ljeta 1896.

Povodom papina 86. rođendana i 18 godišnjice vladanja donose razni listovi podatke o stanju katoličke cirkve na početku ljeta 1896. Leon XIII. po službenom je vatikanskom popisu 263. papa. Kardinalski sbor broji članova, od kojih je bilo o novoj godini 63 na životu. Nadalje imade 8 latinskih i 6 iztočnih patriarkata, 173 nadbiskupije i 731 biskupija latinskoga obreda, 18 nadbiskupija i 53 biskupije ostalih obreda sa 97 nadbiskupskih i 435 biskupskih naslova bez područja kao i 17 prelata nullius dioeceseos. Vu zemljah, gde još nije hierarhija uređena, vrši nadpastirsku službu 8 apostolskih delegata (naslovni nadbiskupi), 121 apostolski vikar (naslovni biskupi) i 44 apostolska prefekta. Leon XIII. ustrojil je 2 patriarhata, 29 nadbiskupija, 89 biskupija i 2 prelature, zatim 2 delegacije, 55 vikarijata i 24 prefekture.

Od članova svetog shora najstareši je po dobi i po članstvu kardinal Teodolfo Mertel, koji je 9. februara navršil 90. godinu, a 15. marciuša će navršiti 38. godinu kardinalata. Najmlajši je član po dobi nadbiskup vu Bologni, kardinal Dominik Svampa, koji će 13. juniuša navršiti stopram 45. godinu, a već je 2 godine kardinalom.

Senior čelog katoličkog episkopata je Peter Rikard Kenrick, bivši nadbiskup vu St. Luisu vu sjevernoj Americi. On se je

rodil 17. augusta 1804. ter je po Greguru XVI. 24. aprila 1841. imenovan biskupom od Darsa. Zvun njega još su samo papa Leon XIII. (1842.) i Daniel Murphy, nadbiskup vu Hobartu vu Australiji (godine 1895.) slavili zlatni biskupski jubilej. Zvun njih ne živi više nijeden biskup, imenovan Gregurum XVI. Benjamin čelog katoličkog episkopata je 19. februara 1867. rođeni i 25. marciuša 1895. ljeta imenovani naslovni biskup časarejski, Msgr. Ciril Macario, apostolski upravitelj novo-ustrojenog aleksandrijskog patriarhata za Kopte. Ima mu anda komaj 29 ljet.

Od svih vezda živućih članovah episkopata imenoval ih je Pio IX. 416. — Leon XIII. 963. — Lanjske je godine vu vsemu vumrlo 8 kardinala, 1 patriarka 18 nadbiskupa, 36 biskupa i 3 prelata nullius dioeceseos.

— Papa Leon XIII. navršil je 2. marciuša 86. godinu života i 18. godinu svoga vladanja. Time je on daleko nadkrilil poprečnu dobu života i vladanja papah, ar nas oficijelni godišnjak »La Gerarchia cattolica« upućuje, da je od 263 pape, koji su sjedili na stolici svetoga Petra, samo 14 doseglo doba od preko 18 godina vladanja, a od povratka papah iz Avignona vu Rim (1378), samo 16. — 80. godinu života. Najduže od svih vladal je Pio IX., najmre 31 godinu, 7 mjeseci i 22 dana, za njim po tradiciji sv. Peter 25 ljet, 2 mjeseca i 7 dana; Pio VI. 24 ljet, 8 mjesecov, 14 dana (1775 do 1799);

Silvestar I. 23 ljet, 10 mj., 27 dana (814—837.); Pio VII. 23 ljet, 5 mj. 6 dana (1800—1823); Aleksander III. 21 ljet, 11 mj., 22 dana (1159—1181.); Leon I. veliki 21 ljet, 10 mj., 13 dana (440—461.); Urban VIII. 20 ljet, 11 mj., 21 dan (1623—1744.); Leon III. 20 ljet, 5 mj., 16 dana (795—816); Klement XI. 20 ljet, 3 mj., 23 dana (1700—1721.); Inocencij III. 18 ljet, 6 mj., 9 dana (1198—1216.); Ivan XXII. 18 ljet, 4 mjeseca 28 dana i Damas 18 ljet, 2 mjeseca, 10 dana.

Do vezda dolazi poprečno na svakog papu 7 godina, 2 mjeseca i 15 dana vladanja.

Od ljeta 1378. vumrli su vu dobi od preko 80 godina: Gregor XVI.; od preko 81. godine Gregor XII., Calixt II. i Benedict XIII.; od preko 82 godine: Aleksander VIII. i Pio VI.; od preko 83 godine: Gregor XIII., Inocenc I., Benedict XIV. i Pio IX.; od preko 85. godina: Klement X. i Klement XII. Još su napokon doživeli: Klement XI. 92 godine, a Pavel IV. 93 godine.

Vu Rimu, 3. marciuša. Papa je večera prijel gratulacije sv. shora, koji mu je gratuliral rođjen dan i osamnaistu godišnjicu vladanja. Odgovarajući na gratulaciju, rekel je papa, da se on nestraši, da nastavi svoje delo, kad to išče čast božja i interesi cirkve, prem bi duge i velike borbe pontifikata bile kadre, da izazovu želju za vječnim mirom. Papa je sjetio na uzpostavu katoličke hierarhije medju Kopti, kojim će poslati biskupe za Hermopolis i Thebe. Izručujući zatim nadu,

Z A B A V A.

List na mater.

Na koncu sela stoji sazidana sriednje veličine kuća, na njoj izvana je pribit jedan par jelenskih rogov, okolo kuće je liepo uređjeni vrt, u kojem ima puno sadovja i neholiko liepih dosta visokih omorikah. Iz svega je moći poznati, da tu stanuje jagar. Stanje i dvor su zaprti te vlada žalostna tišina.

Jesen je i dosta mrzli veter se je zdignul. U sobi jagarevoj daje peč ugodnu toplinu. Sinčić jagarov je sam u sobi. Dečec od kakovih pet liet, splazil je na oblok i gleda kak sunce zapada i kak vietar oblake tiera, kak se drevje u vietru niše i kak vrane zletavaju. Ali je videti, da on nepremišlava jesensku narav, njegove misli su posve negde drugde. Glavu je podbočil lievom rukom a desnu drži na polici obloka, te je svojem plavemi lasi i modremi oči posve angelu sličan. Oblečen je u sivi reklec, na kojem je prišit crni flor; ah! odnesli su mu prije dva tri tjedna mater na groblje, još mladu i izvrstnu majkicu.

Stara Franca, suseda, koja od onog vremena jagarovo gospodarstvo nagledava, polag svoje najbolje volje nemre pravu mater nadomestiti.

Mali Karlek ide svaki dan k-svojoj staroj Franci, jer ona ima uvijek nekakove oblizeke te mu zna liepe pripovesti pripoviedati i vrlo ga rada ima, jer je osobito nadareno diete. Ona uslied toga i zna reći: »Moj Karlek se nebude hranil, jer je odviše pametan.«

(To je toliko rečeno, kak da mi živući, koji smo se odhranili, smo sami bedaki, jer da smo pametni, nebi se bili odhranili.

Dečec splazi iz obloka dole te se sedne pri peći na zemlju polag Kastora, jagarovog liepog prepeličara. . . .

Za kratko vrijeme dojde i jagar domov — liepi mladi čoviek. — On se čudi, da mu biti sinčić niti vierni pes, nedojdu u susret, kak navadno.

Kad pak mu je stara Franca u sobu posvietila, našel je svoga maloga Karleka, gde pri peći na podu ležeć spi a desnom ručicom drži, onak u snu, Kastora okolo vrata, dočim se njegovi plavi lasi po hrbtu psa siplu. Kastor se nit negene, njegove oči

su u gospodara uprte te njegovo po tiho skamuskanje hoće mu povedati, da pod ovakovimi okolnostmi, kak evo tu vidi, nije mu bilo moguće pred gospodara dotrčati i već ga u dvorištu, kak navadno, pozdraviti.

Otac se sad prigne te si sinčića iz poda digne, te prinuvsil ga u naručaj, probudi. — Čim je Karlek rieč otca si začul, onak u snu, odmah se je zdramil, ručicami ga za vrat objel, gladil ga je i kušval. — Ah, da je k toj sreći sad mati faleti morala!

Kad su odmah zatim pri večerji skupa sedeli, veli na jedan krat mali: »A znaš ti japek, kaj sem ja denes napravil?« — »Neznam« — odgovori mu otac — »nuder mi pripovedaj.« — »Ja sam maniči list pisal.« — »Haj haj, gledaj maloga mojega Karleka, nuder mi taj list pokazi.« — »Je, ja ga ueimam više, em sem joj ga poslal.« — »Kak si joj ga poslal? — Po kem?« — »Ja sam ga čez oblok vietru predal.« — »Tak onda sigurno leži dole u vrtu.« — »Ah neleži, ja sem videl kak ga je vietar odnesel, visoko, visoko ga je nosil, em znaš da je vietar tēklic (on koj glase nosi — glasonoša).« — »A tko ti je to povedal?«

da će se vu nedalekoj budućnosti polučiti katoličko jedinstvo, dodal je: Nesretnim slučajem duboko smo ožalošćeni Zalenja vrjednim činom onoga, koji zaboravil na reči sv. evanđelja i za cenu svoje duše alduval nju i dušu svoa sina, davši prednosti razlogom svjetske politike pred kršćanskim dostojanstvom i kršćanskom savjesti, Neka Bog za bludjeloga razsvěti i neka nedopusti, da ovaj zalostni primjer smete i osujeti dđlo mira njegove države, koji mi propovjedamo.

Zajednička vlada napram industrije.

I.

Vu sjednici magjarskoga sabora od 21. februara ovoga ljeta govoril je zajednički minister trgovine o proračunu svoga ressorta. Tom je prigodom pobliže obrzložil svoje stanovište napram velikoj industriji i malom obrtu, pa ujedno poput programa označil pravac, kojim vlada kani vu napredak postupati, da digne veliku industriju vu zemljah krune sv. Stefana, a uz to, da ostobodi i mali obrt od nazadovanja.

Prije vsega konstatoval je minister, da ukupni izdatki vu proračunu njegova ressorta izkazuju naprama prošlog godini veštu svotu od 7.699,00 for., a prihod za 10.277.000 for., ali je odmah dodal, kak bi se vsaki vkanjuval misleći, da se ogromne svote izdatka troše samo vu prilog industriji i trgovini. Usuprot upravo one stavke proračuna, koje su najveće i gde su povišće napram prijašnjim godinama najznatnije nemogu se smatrati izključivom podporom obrta i trgovine. Te se stavke tiču državnih željeznica, poštanstva, strojarstva, brzozavstva i t. d., koje uređbe nesluže samo trgovini i obrtu nego takaj i gospodarstvu, ter drugim još državnim svrhau. Ako se anda odračunaju ove mješovite stavke, onda ostaju vu proračunu ministarstva trgovine stopram vrlo čedna svota, koja se more upotrebiti na promicanje obrta i trgovine.

Zajedničko zakonodarstvo imalo je vsakom prigodom pred očima, da mu valja shodnimi zakoni čim izdašnije podupirati domaću industriju i trgovinu, Napose vrđno

je tu iztaknuti zakonske članke XLV od godine 1881. i XIII godine 1890., kojimi s novim industrijalnim poduzećimu osiguravaju izvjestne državne pogodnosti, nadalje novi trgovački i obrtni zakon, zakon o zaštitnih biljegah i zakon o povlasticah, koji su vsi zakoni mogući domaćemu obrtu trgovini vlejati nove snage (jakosti) za njegov hitreši razvitek. Osobito je zakonima o osiguranju nekih državnih pogodnostih ujamčena izdašna podpora velikoj industriji, ar te pogodnosti dosta su velike, ter su moguće sklonuti glavničare, da vu velika obrtna poduzeća uloze svoje kapitale.

Nu poleg vsega toga nastojanje samoga zakonodavstva nije uropilo ni s daleka očekavnim uspjehom. Od ljeta 1881., kada je stupil vu život zakon, koji osigurava veleindustrijalnim podhvatima izvjestne državne pogodnosti, bilo je vsega skupa 417 industrijalnih poduzeća, a od ljeta 1890., iza kak je zakonski članak XIII, koji rečene pogodnosti proširuje, oživovrene su do denes samo 162 industrijalna poduzeća.

Minister trgovine rekel je o tom porastu veleindustrijalnih poduzeća, da se more smatrati ljepim rezultatom, ali da se tim rezultatom vlada ipak nemore zadovoljiti, kad se uvaži, da su postignuti vno go povoljniji rezultati i vu takvih državah, gde nisu vpeljane državne pogodnosti za industriju. Za primjer napomenul je minister Austriju, gde je vu isto vrđme stvoreno dvě jezere industrijalnih poduzeća, pak otdud zaključuje, da vlada ne samo da mora i dalje iti putem, kojim je udarila, nego da se mora još više toga učiniti.

Stališ maloga obrta drži minister vno go nepovoljnijim, nego stališ velike industrije ar je nedvojbeno, da ova pravi malomu obrtu kvaranosnu konkurenciju. Vu tom nastojanju, najmre, da vlada kani podupreći veliku industriju, a s druge strani unaprediti interesa maloga obrta, nenalazi se ona, kak kaj bi mogel gdo prigovoriti, in cirkulo vitioso, ar ako i ima nekih grana indusirije, gde se mali obrt nemore natjecati s velikom industrijom, ima ipak čelo čislo malo-obrtnih grana, koje i kraj velike industrije posve ljepo uspjevati mogu, imajući povoljne uvjete za svoj razvitek. Minister

je pozval vse obrtne nadzornike svoga uređskogoga područja, da mu naznače malo-obrtneg grane, o kojih se more sigurno držati, da će uz podporu vlade uspjevati, izpustiv iz toga izkaza vse one male obrte, koji ni uz najizdašniju pomoć vlade nemaju budućnosti.

Medju sredstva, kojimi vlada kani unaprediti mali obrt, spada vu prvom redu stručna naobrazba malih obrtnikah; nadalje uvećanje kreditne sposobnosti njihove, a napokon neposredna pomoć vlade, sastojeća se vu tom, da nadeljuje mali obrt strojevi i motori, kojih si nisu kadri sami nabaviti.

Kaj se tiče same stručne naobrazbe, neda se poreći, da je ona fundamnt vsemu. Mali obrtnik, koji nema nikakve stručne naobrazbe, neće uspjevati ni uz najizdašniju podporu države. Zabada va je dizati njegovu kreditnu sposobnost, zabadava je turati mu vu ruke skupocjene mašine i motore, kada nije kadar ni jednim ni drugim okoristiti se. Minula su vremena, gde je mali obrtnik mogel uz osobnu čestitost i marljivost ljepo uspjevati. Danas su nastale druge prilike, vu kojih mu se valja kretati, ter ima momentov, kojih on nikada nesme pustiti s vida, a to su poglavito tri momenta: konkurencija iz vana i iz nutra, neprestano usavršivanje obrtnih proizvoda i ukus občinstva. Samo inteligentan obrtnik more se snaći vu tih prilikah, u tu stručnu inteligenciju more si prisvojiti samo vu stručnoj školi. Stoga je neprostitivo, ako mali obrtnici (meštri) starešoga kova zaziru od stručne naobrazbe i ovu podmladku omrazuju.

KAJ JE NOVOGA ?

Njegovo Veličanstvo kralj Ferencz Jožef I. kakti šef englezki regimente.

Javili smo, da je kraljica Viktorija imeovala našega vladara šefom prve englezke dragunske regimente. Kak pišeju iz Londona, oberster ove regimente, Lavrence, došel bude doskora vu Beč sa oficirskom deputacijom, da se predstavi i pokloni kralju kakti šefu. Ova regimenta borila se je s austrijanskimi šeregi kod Blenheimu i Ramillei-u pod Marlboroughom.

— »Em je to mamica više krat znala popevati.«

Sad se je jagar zmislil, da je njegova pokojna, pobožna žena znala više krat pri dietu večerne psalme (zollare) popievati, od kojih si je mali Karlek po gde kojega verzuša zapametil, n. pr. »Svojimi tekličii čini vietro, svojimi slugi plamteče ognje.«

»Ah ti nedužno dečinstvo!« — veli na to jagar, gladeć maloga Karleka po lasih, a zatim ga dalje zapita: »Ali povedj ti sad meni, pak kaj si joj pisal?«

»Ja sam njoj pisal« — odgovori mali — »da ju imam rado, da nam nije nikaj vugodno i ba nam je dugočasno bez nje! — Danas mi je gospon plebanuš tu vani pred vuličnimi vratii, kad je mimo išet, a ja sam mu liepo odkril i ga pozdravil, rekel: »Ti Karlek moraš plebanuš postati to bu tvoju mamicu veselilo! — Je, i tak bude, jeli japek, ja bum plebanuš, i to sem mami pisal.«

Jagaru je počelo srdce bolje tući.

Kad su se spat legli, splazi mali Karlek iz svoje male postelke k-otcu si i reče: »Japek, ja nemrem spati, gledii tam onu

svietlu zviezdu, (i pokaže mu kroz oblok) jeli, tam stanuje sad mamica i nas od onud sim gledii, i sad već zna, da bum ja plebanuš.« — I ovak je još jedno vrieme žlabranje izpelo, dok ga sam nije odolel te je zaspal. Jagar je maloga tiho i lagano metnul natrag u njegovu posteljku, ali on sam je još dugo bil skozen. Dečecove rieči su mu ozbiljne misli u glavu probudile i stanovitu visoku odluku u njem učvrstile.

Nekoliko dni zatim bila je nodelja. Razni posli u jagarovoj službi nedopusćaju mu popoldšnjoj službi božjoj prisustvovati. Stoprv poslie ove ima vriemena, te se odputi s malim Karlekom na groblje, koje je stalo na kraju sela. Veća stran pohadjavec već su iz groblja olišii, i kad sn sad ova dva do groba Karlekove matere došli, vzeme Karlek iz žepa flašicu svetom vodom i hoće grob posvetiti, kad na jedan krat veselo zakričii i skup zmotani papir izmed cvietja na grobu zdigne: »Japek, japek, gledii, moj list — vidiš da ga je mamica ipak dobila!«

Začudjeni jagar vzeme pruženi mu papir te ga odmota. Neima dvojbe! To je,

papir iz njegove kancelarije na kojem je nieka detinska ruka (sigurno Karlekova) bezsmislene kvake načrćkala, a i pečat jagarov je još dobro moći poznati. Čudnovato! — Dakle je vietar preko cielog sela nosil i baš ga sim donesel!

Od tog vriemena su prošla i lieta. Karlek izbilja svoj cilj postignul, on je postal pobožni svećenik. Jagar se poslie čvrste odluke one noći više nije ženil, posvetil se je posve svomu zvanju i odhranjivanju svog dieteta a zadnje dane svog života je pri ovm na farofu zaključil. I pobožni, dobri plebanuš je već otišel k-japeku i mamici. On koj mi je ovu pripovest pripovedal, ga je dobro poznal te je bil i njegov executor testamenta. Kad je njegovu zaostavštinu, cirkvene račune i u obće sve poslie njegove smrti uređjival, našel je med ostalemi i jedan debeli zapečaćeni zamot, u kojem je našel jagarovom rukom više momentah iz Karlekovog dečinskog života pisanih, med ostalemi i ovu pripoviedku, kojoj je bil »List na mater« u izvoru, t. j. on isti, kojega je negda vietar na materinim grob odnesel, priložen.

Familija nadvojvode Karla Ljudevita u Palestini.

Nadvojvoda Karlo Ljudevit boravil je u svojoj porodici u Damasku, ter je denes imal dojtji vu Jeruzalem. Ovoga tjedna kani nadvojvoda na konjih pohoditi Betlehem, Maroabu, mrtvo morje, Jordan i Jeriho, ter se odonud povrnuti vu Jeruzalem. Kod Marsale i Jeriha prenoćit će prejasna familija vu šatorih. Početkom budućega tjedna krenut će nadvojvoda s familijom natrag vu Europu. Nadvojvoda Franjo Ferdinand nije išel vu Palestinu, nego se bude iz Aleksandrije odputil na Rivieru.

Krunitba ruskoga cara.

Zvnu onih kotrigov souverenih familijah, kojim smo imena već proběli nazočni budu svetčanostnim vu Moskvi i nadvojvoda Karlo Ljudevit sa prejasnom suprugom nadvojvodkinjom Marijom Terezijom kakti austrijske carske hiže. Kakti vanredni poslaniki budu poslani vu Moskvu; iz Turske odaslanstvo na čelu sa Fuad-pašom i iz Francezke general Boisdeffre. Španjolsku će zastupiti vojvoda Najara. Hollandiju barun Tour de Bellinchaye; Portugal grof Ficalho; Kinezku Li-Lung-Čang; Sasku grof Watvitz, poslanik vu Beču.

Milenijska svotčanost.

Iz Budimpešte pišeju: Vu svetčanoj poklonstvenoj povorci kod milenijske proslave dne 8. juniuša nositi će zastavu Magjarske podpredsjednik magnatske hiže barun Béla Vay, Dalmacije grof Franjo Nádasdy, Horvatske grof dr. Teodor Pejácsevich, Slavonije knez Nikola Pálffy; Bosue Štefan grof Keglevics, Srbije Mihajlo Esterházy, Vladimiriije i Galicije grof Antun Zichy, Kumanije grof Zeno Csáky, Bugarske grof Andro Bethlen i Sedmogradske grof Teleki.

Veledušan dar biškup Schustera.

Vacki biškup dr. Konstantin Schuster daruval je varašu Vacu sto jezer forinti za gradnju »betežničke i nemoćničke hiže« na spomenek jezerogodišnjice određujući, da se interesi toga dana imaju upotrebljavati za betežnike i nemoćnike varaša Vaca prez razlike vjeroizpovesti. S ovim danom izpunila se već tretja stotina jezer forinti, kaj je biškup dr. Schuster do vezda daruval samo za potreboće varaša Vaca.

Skromno zadovoljstvo.

Nieki mlinar se na svojih praznih kojih putem vozi, uzput dostigne jednu staru mamicu, koja punu košaru nečesa, na glavi težko noseć, se cestom kakti megla bez vjetra vleće. Mlinar drugać dobrog srđea coviek, kak dojde do starice, postoji svojom toringom, te ju pozove, da si knjemu na kola sedne. Ona te ponudu prime zahvalnostljam. Starica na to težkom mukom spazi na kola odmah svoju težku košaru metne na glavu. Mlinar to gleda, začudi se te ju zapita:

»Ali majkica draga, zakaj nepustite svoju težku košaru u kolih, em vam ju je težko na glavi držati?»

»Ali Bože moj« — dobi odgovor — »em je već to dosta pritateljski od vas, da mene vozite, a to bi bilo od mene nečedno, da ja zahtievam, da još i moju žmehku košaru popeljate.«

Em. Kollay.

Vrednost radnje.

Jedne amerikanske novine donose ova razmatranja o penezni vrednosti vsake fele dela (radnje): Poeta Tennison trebal je uzeti čist list papira i na njem napisati novu popěvku i taj je listek bil vrđen 65.000 dolara — to je genij. — Vanderbilt treba samo nekoliko reči napisati na paperček i vrđen je 5 milijuna — to je kapital. — Vlada vzeme uncu i pol zlata, otisne na njem orlina i tak stvori 20 dolara — to je penez. — Mehanik vzeme komad ocela za 5 dolara, ter ga obdela vu pera za vure va vrednosti od 1000 dolara — to je vještina. — Trgovec more prodati predmet vrđen 5 filirov za 1 forint — to je trgovina. — Gospa mogla bi kupiti škerlaka za 75 krajcarov, nu ona ga kupi za 27 forinti — to je bedastoća. — Delavec črez deset vur na dan nosi kamenje za gradaju — to je pošteno delo. — Pisec ovih redov more izpuniti vekslina na 80.000 forinti, kojega medtimgoga neće nigdo izplatiti — to je bezobrazno.

Morja se sušiju.

Kaspijsko morje i Aralsko jezero naglo opadaju, odnosno suše se. Kaspijsko morje je ovog našeg stoleťja izgubilo vu prestoru nekih deset jezer kvadrat kilometrov. Velika jezera, kaj su ležala izmedju Kaspijskog morja i Aralskog jezera, danas su se već ili zevsema izsušila ili su postala proste močvare. Ruski geograf Venakov s toga preporučuje, da Don s pomoćjum kanala navrneju vu Volgu, pak tak da povnožaju vodu Kaspijskog morja.

Kratke novosti.

— Državni dug Rumunjske. Prema izvještaju, koji je podnešen bukureštom parlamentu, iznosi javni dug kraljevine Rumunjske 1.191.475.000 franka.

— Srbija. Vu kraljevini Srbiji vlada velika nevolja. Egžekutori idu po orsagu i kasiraju nemilosrdno sibiru. Siromaštvo je toliko, da se prodavaju hiže po 30 do 40 krunah.

— Njemački (prajzki) cesar Vilim putovati će meseca aprila vu Italiju preko Beča, ter će se ond i zadržati dva dana i nazočen bude proljetnoj smotri kakti gost Nj. Veličanstva Ferencz Jožefa I.

Dobre žepne i stěne vure za fal cěne moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurar* vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravek za fal cěnu.

Jeruzalem.

Pravi muzulman drugać se nezveliči, ako vživljenju jenput nepohodi groba Muhamedovoga vu Mekki, Židovi s cěloga světa hudiju vu Jeruzalem, da barem jedankrat vidiju njihovoga negdašnjega glavnoga varaša. A kršćeniki vu svakim vremenu su se borili, da onu mesto zadobiju od turčina, gde je Jezus živel i smrt podnesel. Andraš III! magjarski kralj je pelal vojsku vu Jeruzalem i dobil je naslov jeruzalemski kralj, koj naslov još i denes imaju naši kralji. Milostivniki putniki na lěto po jezero idu vu Jeruzalem, da svojimi očimi vidiju mesto, gde je Jezus muke trpel i gde je Jezusov grob.

Jeruzalem i negdašni židovski orsag Palestinu k turski državi spada. Znano, da

mohamedi su vnogo prek vzeli od kršćanske i židovske, poleg toga i oni imaju tu mesta, koja mesta su zujihovum vėrum skup skloplena. Tri vėre se držiju za taj varaš, ima se kaj čuditi človek nad varašom, kak zgledi vun.

Idemo za jednim putnikom, koj je pred nešterom lětom vu Jeruzalemu bil ili pohodil sveto mesto.

Ako po putu iz Jaffe idemo — piše taj putnik — dojdemo do mesta, odkud najprije zglednemo Jeruzalema. Prěd nami postane Sion, starami stenami hiže s belimi krovci cirka svetoga groba, turski meć; se okoli visoke stene obkoljiju varaša na bregu, odkud naša vera spada.

Varaš je na tretju brežuljku zazidani i s visokami stenami obkoljeni. Čer vrata jafła dojdemo vu varaš i med visokami hižami pela put. Samo cirkvene stene su višeše, koje su örměni, siriaci, kopti i grki dali zidati. Vuske, kmiečne i smetlive vullice pelaju k svetomu grobu, koj je z nešterum štengum nižeši, kak druge cirkve. Prěd cirkvom trgovci trziju svete stvari: čislo, gjunje, kipece i kamenice. Cirkva je jako lěpa od snutra, se je tužno, zrak je takov, kak pivnici, temjan i olje dobro da nutri, stene su pozlaćene. Od lěve i od desne strani su vrata, svaka vėra ima tu kapelicu, s koje vu glavnu cirkvu moći dojtji. Na serdini cirkve je jedna kapelica, tu je sveti grob. Vrata su od ishoda Srebernami svečnjaki ukinećena. Mala vrata pelaju vu grob, kam je Jožef Jezušovo tělo del i odkud se je Jezus na tretji den gori stal. Grob je jednu pećinu skopani poleg je kamen, koj je na grobu bil.

Na vuzem su prave ceremonije, kad od cěloga světa putuju vu Jeruzalem milostivni kršćeniki. Grki na veliku subotu obaviju svoje ceremonije. Světe stvari, kaj su za spomen si kupili, na kamen deñuju, gde je pop posveti. Vu cirkvi si zažgeju putniki sveće, da se od vekivećnoga ognja oslobodiju. Vu veliki stiski se i neurednost pripeti. Popi od varaškoga ureda prosiju pomoć. Turski soldati držiju reda vu cirkvi katolički, ako treba. Baša pušće gleda skorušu stisku. Proteštanti nesmeju vu cirkvi obavlati svoje ceremonije, nego dalko vu svojih cirkvaj zvršiju molitve.

Na izhod od svetoga groba kapelice imaju grki kapelicu a na sever rimski katoliki, vu kojoj su i orgulje. Veliju tu se je žiła Magdalena s Jezušom. I tam je kapelica, gde su se soldati delili s Jezušovom opravom. Jedna kapelica tam stoji, gde je Jezušov križ bil. Jedna graba se vidi, koja se onda napravila, kad je Jezus dušu spustil.

(Drugi put konec).

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLÁD FERENCZ.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közzétételért, sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete fehér és szines 35 król 14 fr 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztól sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban stb. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: *Henneberg G.* (es. es k. udvari szállító) *selyemgyára Zürichben.* Svájcba ezimézt levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Csikók nyári legeltetésre,

vagyis folyó évi május hó 1-től — október hó 31-éig, állatorvosi bizonyítvány mellett **dara-bonként 10 frtjával** Hirschmann Nándor zsitkóczy bér gazdaságában u. p. Dobronak. **felvétetnek.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentét az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik közvényről, csuszál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártók Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főként: Török József gyógyszerész Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbortű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.** Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thuringia).

P S E R H O F E R J.-féle

gyógyszertár,

Bécsben, I. ker., Singerstasse 15. sz. alatt Zum Goldenen Reichsapfel.

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok

neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat bebizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok házszerül ajánlottak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epa-zavarok, májbajok, kölika, vértulások, aranyér, béltelenség, s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatású vannak vérszegénység és az által eddig bajoknál is; így sápkórul, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen látnak, hogy a legesekélyebb fájdalomnak sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébbeknek, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségek visszaanyerése folytán hozzáknak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnünk azon meggyőzéssel, hogy mindenké, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1843. április hó 30-án Tisztelt Pserhofer ur! Levelem oly szíves és küldjön nekem ismét 15 telereszt az ön föltűnő hatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételre. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetem labdacsaival csodálatosságért. Maradok teljes tisztelettel. Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12. Tisztelt ur! Isten akaratára volt, hogy az ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem, olvanyvízra, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg Ön ezért ezerszer. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdacok engem is teketelenen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaanyerésére segítségül szolgáltak. Küntz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én. Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 40 éves nagyméremű nevében. Az illeto 5 éven át szenvedett gyomorhurttal és vizkórúgással, már életét is megunta, melyről egyebeként már le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Jozefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz. 27. Tisztelt ur! Alulírott ismételtlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legmagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legnehezebben fogok ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Ön ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Haln Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldjen szíveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaíknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtó, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az -arany biródmál almához címzett gyógyszerertárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó dohoz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 dohoz tartalmazatik 1 frt 5 kr. árú; bérmentetlen utánvételi küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ősszeg előbbeni bekiütéséim (mi legjobban posta-utalványon eszközölték) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. árú.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes dohoz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü ligueur.

Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csúszos bajok u. m.: gerinczagy bántalom, tagszaggatás, isehiús, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsongatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Evek hossza sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stuedel tanártól, Ülés sebeknél, márgas dagasztásoknál, ujjkülcsek, sebesvagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lón kipróbálva 1 tétel 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-től. Sok évót a a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár, bérmentes 65 kr.

Utifüved, szer, burul, rekedtség, göröcs köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 krajczár, 2 üveg bérmentes 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia, (prágai csöppek) megrontott és mindennemű alteti bajok ellen kitűnő házszer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Kitűnő házszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam, egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megizzadási s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegyülek, kitűnő szer az idegek erősítésére, a gyomorban szenvedők és a belek betegségeinél. 1 liter Kola-Elixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixir, palackokban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, reuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az oszt-rák lapokban hirdetett összes bel- és hullóidő gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netalán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentes csakis oly esetben történik a küldés, ha az ősszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestben kapható: Török József gyógyszerész úrnál Király-utca 12. szám és Egger A. fia (Nádor-gyógyszertára) Váci-ut 17. sz. 937 7-12

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. év LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósg 1895. évi 5136 és 5137 számú végzése következtében Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Magyarics József s t. felső-királyfalvi lakosok javára özv. Jambrovics Mihályné u. o. lakos ellen 13 és 13 frt s járuléka erejéig 1895. évi november hó 28-án fogatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 306 frtra becsült 1 pajta, 7 szekérre való széna, 3 szekérre való szalma, 1 piros szőrű bika, 1 úszó és 10 mérő csutás kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírósg 1794/1896 sz. végzése folytán 26 frt tőkekövetelés és eddig összesen 47 frt 83 krajczár bíróilag már megállapított költségek erejéig Felső-Királyfalván leendő eszközésére

1896. évi április hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kiütetik, ahhoz a venni szándékozók oly meggyőzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Kelt Csáktornyan 1896. évi márcz. hó 24-én.

GLAVINA JÁNOS, kiküldött kir. végrehajtó.

161/a — 95.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csáktornyai kir. járásbírósg 5520/p. 95 sz. végzése által Alsó-Lendvai Takarékpénztár végrehajtató javára Guncz István s t. bottornyai lakosok ellen 110 és 177 frt tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felülfoglalt és 332 frtra becsült 1 tehén, 1 bika borjú, 1 szekér, 1 pajta, 4 szekérre való széna, 1 göré 20 mérő csutás kukoriczával, 10 akó piros és 7 1/2 akó fehér színű bor hordokkal együtt — ingókból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Bottornyan Guncz István lakásán leendő eszközésére

1896. évi márczius hó 31. napjának d. e. 10 órája

határidőül kiütetik, ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meggyőzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vétnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bír. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Csáktornya, 1896. márczius hó 17-én.

Glavina János, kiküldött bír. végrehajtó.

978

Árverési hirdmény.

A perlaki kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság által közhírré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstár képviseletében dr. Tuboly Gyula m. t. ügyész végrehajthatónak, Gergán Mátyás, Gergán Lőrincz és Gergán István végrehajtást szenvedettek elleni 187 frt 11 1/2 kr. tőke, ennek 1894. évi deczemb. 16-tól járó 6% kamatai, 13 frt 15 kr. végrehajtás kérési 8 frt 55 kr, ezuttal megállapított és még fölmerülendő költségek kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék, illetve a perlaki kir. járásbíróság területén fekvő a

mura-csányi 2711. sz. tjkvben + 2464 hrsz. ingatlan 15 frt; a 256. hrsz. ingatlan 31 frt; a 2619. hrsz. ingatlan 29 frt becsértékben a mura-csányi 294. sz. tjkvben 438 hrsz. ingatlan 362 frt becsértékben az 1881. LX. t. cz. 156. § d) pontja alapján egészben Mura-Csány község házánál

1896. évi április hó 15-én délelőtt 10 órakor

megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. —

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. bíróság tkvi osztályánál és Mura-Csány község előljárási osztályánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. 973 1—1

A kir. járásbíróság tkvi hivatala. Perlakon, 1896. február hó 10-én.

Kell Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

==== legkötőbb műzoló-szer puha padló számára. ====

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. beanyagolására
1 kis palack ára 20 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kő-
menny padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Fehér „Glasure“-fénymáz

Legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: 4—8

Heinrich Miksa ezégnél Csáktornyan.

958

5/1896 Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1896. évi 6471. sz. végzése következtében Csesznák József ügyvéd által képviselt Novákovecz község javára Guncz István Simuncs Bálint és Simuncs Márk bottornyai lakosok ellen 10 frt s jár. erejéig 1896. évi január hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 366 frtra becsült még pedig Simuncs Márknál: 1 bika és szobabutorok; Simuncs Bálintnál: 1 üsző-borju, 1 vastengelyes szekér, 1 sertésöl és szobabutorok; Guncz Istvánnál: 1 tehén, 1 bika-borju, 1 vastengelyes szekér, 1 pajta, 4 szekérre való széna és 1 czezes kukoricza göré 20 mérőre való csutás kukoriczával együtt áll ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. bíróóság 1535.96 sz. végzése folytán 10 frt tőkekövetelés és eddig összesen 52 frt 42 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Bottornyan leendő eszközölésére

1896. márczius hó 31. napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legközbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Csáktornya, 1896. márczius hó 17-én.

Glavina János,
kir. bír. végrehajtó.

* Utolsó főhuzás. *

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeresmény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12 től 28 ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdij	600000	600000
1 „	400000	400000
1 „	300000	300000
1 „	200000	200000
1 „	100000	100000
2 „	40000	80000
2 „	20000	40000
5 „	10000	50000
10 „	8000	80000
34 „	6000	204000
100 „	2000	200000
200 „	1000	200000
2650 „	200	530000
22000 „	150	3300000
25007	nyeresmények és 1 jutalom	6284000

Ezen 57 nyeresmény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.—

Ezen eredeti sorsjegy áron kívül ajánlott levél portója és nyeresmény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes bekulódése mellett vagy utánvettel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.—

legkésőbbben május 2-ig eszközzendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.